

Република Србија
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
5 Уж бр. 12/24
Дана: 12.06.2024. године.
ул. Савска 17а
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Маријане Николић Милосављевић, председника већа, Милоша Лабудовића и Милице Стојковић, чланова већа, са судијским помоћником Алемом Бектићем, као записничарем, одлучујући о жалби подносиоца проглашене изборне листе Бирамо Земун – Лариса Илијин (Зеленолеви фронт, Не давимо Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак-Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије), коју је потписао овлашћени заступник Л. И. Из, ул. бр., изјављеној дана 10.06.2024. године, у 12,58 часова, против решења Изборне комисије Градске општине Земун 013-555/2024-II-ИК од 07.06.2024. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 12.06.2024. године, у 11,40 часова, донео је следећу:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба КАО НЕОСНОВАНА.

Образложење

Решењем Изборне комисије Градске општине Земун 013-555/2024-II-ИК од 07.06.2024. године, објављеним на веб-презентацији Републичке изборне комисије дана 07.06.2024. године, у 19,32 часова, одбијен је као неоснован приговор подносиоца изборне листе КОАЛИЦИЈА БИРАМО ЗЕМУН, коју заступа Л. И. из, поднет због неправилности на бирачком месту број 44 у ГО Земун за избор одборника Скупштине ГО Земун, те је одређено да се решење објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Против наведеног решења, подносилац проглашене изборне листе Бирамо Земун – Л. И. (Зелено – леви фронт, Не давимо Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак – Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије) изјавила је жалбу дана 10.06.2024. године, у 12,58 часова, овом суду преко Изборне комисије Градске општине Земун, потписану од стране лица овлашћеног за заступање, Л. И, због битне повреде правила управног поступка, погрешно и

непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. У жалби се наводи да је на бирачком месту бр. 44 на територији Градске општине Земун, од стране чланова бирачког одбора уочено постојање паралелних евиденција о бирачима, додајући да је чланом 97. став 3. тачка 4. Закона о избору народних посланика („Сл. гласник РС. број 14/22), прописано да се ред на бирачком месту сматра нарушеним нарочито онда када се на бирачком месту или непосредно испред бирачког места: 4) праве спискови бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка. Истакла је да су наведеном радњом повређене цитиране одредбе Закона о избору народних посланика те је нарушен ред на бирачком месту из ког разлога је гласање морало бити прекинуто. Нагласила је да је првостепени орган пропустио да утврди све релевантне чињенице и изведе доказе чије је извођење предложио подносилац приговора, па је следствено наведеном погрешно и применио материјално право, чиме је повређена одредба чл. 10 ст. 1 Закона о општем управном поступку која прописује да је орган дужан да правилно, истинито и потпуно утврди све чињенице и околности које су од значаја за законито и правилно поступање у управној ствари. Предложила је да Виши суд у Београду поништи решење Изборне комисије Градске општине Земун број: 013-555/2024-II-ИК од 07.06.2024. године и предмет врати Изворној комисији на поновно одлучивање или да у складу са одредбама чл. 87 ст. 2 Закона о локалним изборима мериторно одлучи по приговору.

Изборна комисија Градске општине Земун је дана 11.06.2024. године, у 13,28 часова, доставила Вишем суду у Београду жалбу изјављену од стране овлашћеног лица подносиоца изборне листе Бирамо Земун – Л. И. (Зелено – леви фронт, Не давимо Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак – Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије), одговор на жалбу, Приговор подносиоца проглашене изборне листе кандидата за одборнике у скупштини Градске општине Земун заведен под пословним бројем II-013-546/2024-ИК, решење Изборне комисије Градске општине Земун Број: 013-555/2024-II-ИК од 07.06.2024. године, записник Изборне комисије Градске општине Земун са 50. седнице одржане 07.06.2024. године у 16,00 часова, на којој је донето ожалбено решење, записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника скупштине Градске општине Земун, бирачко место бр. 44 у Градској општини Земун, извештај о контроли записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника скупштине Градске општине Земун за бирачко место бр. 44, записник о примопредаји изборног материјала за изборе за одборнике скупштине Градске општине Земун и целокупан изборни материјал са бирачког места бр. 44, у Градској општини Земун.

У одговору на жалбу Изборне комисије градске општине Земун број 013-565/24-II-ИК од 11.06.2024. године, наводи се да Изборна комисија Градске општине Земун сматра да су наводи жалбе неосновани јер је увидом у Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Земун (образац ОИКРГ 2/24) на бирачком месту бр 44, у Градској општини Земун, Изборна комисија утврдила да су чланови Изборне комисије градске општине Земун и представници бирачког одбора у складу са чланом 48. Закона о локалним изборима приликом примопредаје изборног материјала извршили контролу записника о раду бирачког одбора на бирачком месту бр. 44, и утврдили да је Записник уредно попуњен, те да не садржи евентуалне грешке, као и да је рачунско - логички исправно попуњен.

Даље су истакли да су неосновани наводи жалиоца да је првостепени орган пропустио да утврди све релевантне чињенице, те да је повредио одредбу члана 10. став 1. Закона о општем управном поступку, додајући да нису истинити ни наводи жалиоца да је првостепени орган пропустио да изведе доказе чије је извођење предложио подносилац приговора јер се из самог приговора јасно види да подносилац приговора није предложио никакве додатне доказе које би требало извести (као што је саслушање чланова бирачког одбора). Надаље, увидом у Записник о раду бирачког одбора констатовано је да чланови бирачког одбора нису имали примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту. Изборна комисија увидом у Записник утврдила је да је исти потписан од стране укупно 14 чланова/заменика чланова бирачког одбора, као и да се међу потписницима налази и члан бирачког одбора у проширеном саставу, О. В, делегирана испред подносиоца изборне листе КОАЛИЦИЈЕ БИРАМО ЗЕМУН. Такође, утврђено је да су записник потписали и остали чланови бирачког одбора који су именовани на предлог опозиционих изборних листа не наводећи примедбе на поступак спровођења гласања. Изборна комисија разматрала је наводе подносиоца жалбе где је истакнуто да је од стране чланова бирачког одбора уочено постојање паралелне евиденције о бирачима, те да је на тај начин нарушен рад на бирачком месту. Разматрајући наводе утврђено је да подносилац жалбе није поступио у складу са чланом 81. став 1. тачка 8. Закона о локалним изборима („Сл. гласник РС." 14/22 И 35/24), и није приложио наведене доказе који поткрепљују наводе жалбе, а као што је већ наведено да је увидом у Записник о раду бирачког одбора, утврђено да чланови бирачког одбора нису имали примедбе на поступак спровођења гласања и да су исти потписали, те Изборна комисија сматра да су изнете примедбе неосноване. Током утврђивања чињеница Изборна комисија извршила је увид и у Записник о посматрачима рада бирачког одбора за бирачко место број 44. и утврдила да је на дан гласања, на бирачком месту био присутан и посматрач испред ЦЕСИД-а, као и да није имао примедби на поступак спровођења гласања на бирачком месту. Такође у току поступка је утврђено и следеће: да записник о раду бирачког одбора не садржи ни једну од лакших грешака из члана 49. Закона о локалним изборима, као ни једну од тешких грешака из члана 50. Закона о локалним изборима; да не постоји ни један од разлога наведених у члану 55. Закона о локалним изборима да се донесе решење којим се констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно ако гласање на бирачком месту није одржано, или ако је прекинуто, а није настављено, ако се не добије записник о раду бирачког одбора, ако достаљени записник о раду нису потписала најмање три члана бирачког одбора и ако постоје грубе логичко-рачунске грешке, да не постоји ни један од разлога из члана 56. Закона о локалним изборима који прописани као разлози за поништавање гласања на бирачком месту, односно да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су гласали, да је бирачки одбор омогућио да гласа лице које није уписано у бирачки списак, да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора, да је збир броја неупотребљених гласачких листића и броја гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја гласачких листића који је примио бирачки одбор. У складу са наведеним, Изборна комисија Градске општине Земун је констатовала да је приликом спровођења гласања на бирачком месту број 44. у свему поступљено у складу са законом, да је Изборна комисија приликом примопредаје изборног материјала са члановима бирачког одбора у свему испоштовала законску процедуру када је реч о контроли записника те

да није уочила ни једну лакшу или тежу грешку која би била основ за поништај. Такође сматра да не постоје разлози у складу са члановима 50, 55. и 56. Закона о локалним изборима за поништај, као и за понављање гласања на бирачком месту бр. 44, у Градској општини Земун у складу са чланом 117. Закона о избору народних посланика, због чега је предложила Вишем суду у Београду да жалбу одбије као неосновану.

Разматрајући поднету жалбу, Виши суд у Београду је првенствено утврдио да је жалба благовремена, допуштена и изјављена од овлашћеног лица, па је након увида у списе предмета ове изборне ствари утврдио следеће:

Из списка предмета произлази да је жалилац дана 05.06.2024. године, у 15,00 часова Изборној комисији Градске општине Земун изјавио приговор на гласање на бирачком месту број 44. у Градској општини Земун, из разлога што је од стране чланова бирачког одбора уочено постојање паралелне евиденције о бирачима, позивајући се на одредбу члана 97 став 3 тачка 4 Закона о избору народних посланика, којом је прописано да ред на бирачком месту сматра се нарушеним нарочито онда када се на бирачком месту или непосредно испред бирачког места праве спискови бирача који су изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка. Жалилац је у приговору навео да су наведеном радњом (вођењем паралелне евиденције бирача) повређене цитиране одредбе Закона о избору народних посланика, те је нарушен ред на бирачком месту из ког разлога је гласање морало бити прекинуто. Изборна комисија Градске општине Земун је на седници одржаној дана 07.06.2024. године, донела решење којим се наведени приговор одбија као неоснован, а које решење је објављено на веб-презентацији Републичке изборне комисије дана 07.06.2024. године, у 19,32 часова. У образложењу решења наводи се да је Изборна комисија утврдила следеће: да су чланови Изборне комисије градске општине Земун и представници бирачког одбора у складу са чланом 48. Закона о локалним изборима, приликом примопредаје изборног материјала извршили контролу записника о раду бирачког одбора на бирачком месту бр. 44 и утврдили да је Записник уредно попуњен, те да не садржи евентуалне грешке, као и да је рачунско - логички исправно попуњен, да чланови бирачког одбора нису имали примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту, да је исти потписан од стране укупно 14 чланова/заменика чланова бирачког одбора, као и да се међу потписницима налази и члан бирачког одбора у проширеном саставу, О. В, делегирана испред подносиоца изборне листе КОАЛИЦИЈЕ БИРАМО ЗЕМУН, при чињеници да су записник потписали и остали чланови бирачког одбора који су именовани на предлог опозиционих изборних листа не наводећи примедбе на поступак спровођења гласања. Даље се наводи да подносилац приговора није поступио сагласно чл. 81 ст. 1 тач. 8 Закона о локалним изборима и није приложио доказе који поткрепљују наводе из приговора. Потом је наведено да је на бирачком месту био присутан и посматрач испред ЦЕСИД-а, као и да исти није имао примедби на поступак спровођења гласања на бирачком месту. Надаље, наведено је да записник о раду бирачког одбора не садржи ни једну од лакших грешака из члана 49. Закона о локалним изборима, као ни једну од тешких грешака из члана 50. Закона о локалним изборима; да не постоји ни један од разлога наведених у члану 55. Закона о локалним изборима, да не постоји ни један од разлога из члана 56. Закона о локалним изборима. Из наведених разлога, Изборна комисија Градске општине Земун је констатовала да је приликом спровођења гласања на бирачком месту број 44. у свему поступљено у складу

са законом, да је Изборна комисија приликом примопредаје изборног материјала са члановима бирачког одбора у свему испоштовала законску процедуру када је реч о контроли записника те да није уочила ни једну лакшу или тежу грешку која би била основ за поништај. Такође, не постоје разлози у складу са члановима 50, 55. и 56. Закона о локалним изборима за поништај, као и за понављање гласања на бирачком месту бр. 44, у Градској општини Земун у складу са чланом 117. Закона о избору народних посланика, због чега је Изборна комисија Градске општине Земун предложила Вишем суду у Београду да жалбу одбије као неосновану.

Увидом у Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Земун (образац ОУКРГ 2/24) на бирачком месту број 44, Градске општине Земун, утврђено је да су чланови Изборне комисије градске општине Земун и представници бирачког одбора приликом примопредаје изборног материјала извршили контролу записника о раду бирачког одбора на бирачком месту бр. 44 и утврдили да је Записник уредно попуњен, те да не садржи евентуалне грешке, као и да је рачунско - логички исправно попуњен. Потом је утврђено да чланови бирачког одбора нису имали примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту, да је исти потписан од стране укупно 14 чланова/заменика чланова бирачког одбора, као и да се међу потписницима налази и члан бирачког одбора у проширеном саставу, О. В, делегирана испред подносиоца изборне листе КОАЛИЦИЈЕ БИРАМО ЗЕМУН.

Из извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Земун за бирачко место бр. 44, произилази да је у наведеном извештају констатовано да не постоје грешке у попуњавању записника и да су резултати гласања логичко-рачунски исправни.

Одредбом члана 8 став 1 Закона о локалним изборима ("Сл. гласник РС", бр. 14/2022 и 35/2024) прописано је да се одредбе закона којим се уређује избор народних посланика сходно примењују и на локалне изборе у питањима која овим законом нису посебно уређена. Ставом 2 истог члана Закона о локалним изборима прописано је да се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак сходно примењују на одлучивање о приговору, док је чланом 3 прописано да се одредбе закона којим се уређује управни спор сходно примењују на одлучивање о жалби на решење изборне комисије којим је одлучено о приговору и о жалби на одлуку Скупштине јединице локалне самоуправе.

Одредбом члана 55 став 1 Закона о локалним изборима прописано је да Изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања: 1) ако гласање на том бирачком месту није одржано или ако је прекинуто, а није настављено; 2) ако не добије записник о раду бирачког одбора; 3) ако достављени записник о раду бирачког одбора нису потписала најмање три члана бирачког одбора; 4) ако постоје грубе логичко-рачунске грешке у попуњавању записника о раду бирачког одбора које се нису могле отклонити ни након увида у целокупни изборни материјал са бирачког места.

Одредбом члана 56 став 1 Закона о локалним изборима прописано је да изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту ако утврди: 1) да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе; 2) да је бирачки одбор омогућио да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка; 3) да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора; 4) да је збир броја неупотребљених гласачких листића и броја гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја гласачких листића које је примио бирачки одбор.

Одредбом члана 98 Закона о избору народних посланика прописано је да је бирачки одбор дужан да одржава ред на бирачком месту (став 1). Ако се наруши ред на бирачком месту, бирачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави (став 2). Ставом 3 тачка 4 истог члана прописано је да се ред на бирачком месту сматра нарушеним нарочито када се на бирачком месту или непосредно испред бирачког места праве спискови бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка.

Одредбом члана 105 Закона о избору народник посланика прописано је да бирачки одбор у записник о раду бирачког одбора уноси: број бирача који су уписани у извод из бирачког списка, број бирача који су изашли на изборе, број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића и број гласова који је добила свака изборна листа (став 1). Записник о раду бирачког одбора садржи и друге чињенице значајне за ток и утврђивање резултата гласања на бирачком месту, укључујући податке о времену када је отворено и затворено бирачко место, о провери исправности гласачке кутије и попуњавању и потписивању контролног листа, о провери да ли је гласачка кутија све време била исправна и запечаћена и да ли је пронађен контролни лист, о евентуалном прекиду гласања и нарушавању реда на бирачком месту, као и примедбе чланова бирачког одбора (став 2). Записник о раду бирачког одбора потписују чланови бирачког одбора, односно њихови заменици (став 3).

Одлучујући о поднетој жалби, Виши суд у Београду је оценом навода жалбе, одговора на жалбу и достављених списа ове изборне ствари, те примењујући цитиране законске одредбе, нашао да жалба није основана.

Наиме, из списка предмета произилази да се примедбе на спровођење гласања на бирачком месту број 44, у Градској општини Земун, огледају у томе да је од стране чланова бирачког одбора уочено постојање паралелне евиденције о бирачима, због чега је у смислу члана 98 став 3 тачка 4 Закона о избору народних посланика, ред на бирачком месту био нарушен, из ког разлога је гласање морало бити прекинуто, те како гласање није прекинуто, резултат гласања није пуноважан.

У конкретном случају, из предметног Записника о раду бирачког одбора произилази да на наведеном бирачком месту гласање није било прекинуто, већ је исто спроведено иако је бирачки одбор у смислу члана 98 Закона о избору народних посланика имао могућност да прекине гласање у случају нарушавања реда на бирачком

месту док се евентуално нарушени ред у току гласања успостави. Такође, из предметног Записника о раду бирачког одбора произилази да су чланови Изборне комисије градске општине Земун и представници приликом примопредаје изборног материјала извршили контролу предметног записника и утврдили да је исти уредно попуњен, да чланови, односно заменици бирачког одбора нису имали примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту, те је наведени Записник који је потписало 14 чланова/заменика чланова бирачког одбора, међу којима је и члан бирачког одбора у проширеном саставу, О. В, делегирана испред подносиоца изборне листе БИРАМО ЗЕМУН – подносиоца предметне жалбе.

Полазећи од чињеничног и правног стања у овој изборној ствари, правилно је, по оцени Вишег суда у Београду, поступила Изборна комисија Градске општине Земун, када је, након извршеног увида у Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Земун на бирачком месту број 44, ожалбеним решењем одбила као неоснован приговор жалиоца, поднет због неправилности током спровођења гласања на предметном бирачком месту. За донету одлуку Изборна комисија Градске општине Земун је, по оцени суда, дала довољно разлога које у свему као правилне и на закону засноване прихвата и овај суд. Ово с тога што из стања у списима предмета произилази да је правилно утврђено да у Записнику о раду бирачког одбора нису констатоване примедбе на које се приговором указује, будући да је исти потписан од стране 14 чланова/заменика чланова бирачког одбора, као и да се међу потписницима налази и члан бирачког одбора у проширеном саставу О. В, делегирана испред подносиоца изборне листе КОАЛИЦИЈЕ БИРАМО ЗЕМУН, а која је подносилац ове жалбе. По мишљењу суда, правилна је оцена Изборне комисије Градске општине Земун да нема основа за закључак да је на предметном бирачком месту учињена било каква неправилност, тим пре што је Изборна комисија приликом примопредаје изборног материјала са члановима бирачког одбора у свему испоштовала законску процедуру када је реч о контроли записника, те да није уочена није једна лакша или тежа грешка која би била основ за поништај, те да не постоје разлози наведени у чл. 50, 55 и 56 Закона о локалним изборима који би водили поништавању и понављању гласања на бирачком месту, у складу са одредбом члана 117 Закона о избору народних посланика.

Дакле, ценећи наводе жалиоца којима се указује на одредбе члана 98 Закона о избору народних посланика, суд је нашао да исти нису основани јер из достављеног изборног материјала не произилази да се на бирачком месту број 44 у Градској општини Земун или непосредно испред бирачког места праве спискови бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка, те да у записнику нема констатације да је бирачки одбор прекинуо гласање док се евентуално нарушени ред у току гласања успостави, а на шта је имао могућност у смислу одредбе члана 98 Закона о избору народних посланика, при чему је Записник о раду бирачког одбора потписан од стране 14 чланова/заменика чланова без икаквих примедби, те да се међу потписницима налази и члан бирачког одбора у проширеном саставу О. В. која је делегирана испред подносиоца изборне листе Коалиција бирамо Земун, такође не наводећи икакве примедбе на поступак спровођења гласања, тако да суд налази да наведени разлози у приговору који су поновљени у жалби не могу довести до другачије одлуке у овом изборном спору.

Неосновани су и наводи из жалбе да је пропуштено да се утврде све релеванте чињенице извођењем доказа, те да је на тај начин повређена одредба чл. 10 ст. 1 Закона о општем управном поступку, имајући у виду да је одредбом члана 8 став 2 Закона о локалним изборима прописана сходна примена закона којим се уређује општи управни поступак на одлучивање о приговору, што у конкретном случају значи да се мора водити рачуна о природи поступака који се воде у изборној ствари, хитности доношења одлука, те потреби за егзактношћу приликом изношења чињеница и пружања доказа, нарочито када се има у виду члан 56 став 1 Закона о локалним изборима, који прецизно прописује околности које доводе до поништавања гласања на бирачком месту, као и члан 117 Закона о избору народних посланика који прецизно прописује околности које доводе до понављања гласања.

Суд је ценио и остале наводе у жалби, али је нашао да исти нису од утицаја на доношење другачије одлуке у овој изборној ствари.

Имајући у виду напред наведено, суд је на основу члана 40 став 1 и 2 Закона о управним споровима, а сходно члану 8 став 3 Закона о локалним изборима, донео одлуку као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВИШЕМ СУДУ У БЕОГРАДУ
Дана 12.06.2024. године, у 11,40 часова, 5 Уж. 12/24

Записничар
Алем Бектић

Председник већа - судија
Маријана Николић Милосављевић

Д-на:
- Изборној комисији Градске општине Земун